

PITANJE: Esselamu alejkum, šejh.

Kada žena bude sa bebom kod svojih. I njena rodbina dok je ona u gostima kod mame i babe, daju njenoj bebi 'na čelo'. Pošto je to običaj takav. I sad, da li je taj novac što je žena stekla na taj način spada u zajednički novac nje i njenog muža?

ODGOVOR: Alejkumusselam ve rahmetullahi ve berekatuhu.

Hvala Allahu i neka je salavat i selam na posljednjeg vjerovjesnika, a zatim:

Ako roditelji nemaju potrebe za tim novcem (ili bilo kojim imetkom koji se pokloni novorođenčetu ili djetetu), najbolje je da ga čuvaju djetetu dok ne odraste.

Islamski pravници imaju podijeljeno mišljenje oko toga ko ima pravo na imetak koji dobije novorođenče (ili dijete) kao poklon, da li samo otac ili su oba roditelja na istom stepenu.

Prvo mišljenje: pravo ima samo otac.

Kaže hanbelijski učenjak Ibn Kudame (El-Mugni, 5/397): „Nema pravo niko mimo oca da uzima imetak djeteta bez njegove dozvole, jer je hadis došao za oca: 'Ti i tvoj imetak pripadate tvom ocu'. Nije ispravan kijas (analogija) nekoga na oca, jer otac ima pravo srbnštva (starateljstva) nad svojim djetetom i njegovim imetkom kada je malo“.

Spomenuti hadis se prenosi od skupine ashaba a bilježe ga Ahmed, Ebu Davud, Ibn Madže i Ibn Hibban, ocijenjen je vjerodostojnim. U njemu je došlo da se neki ashab požalio Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, da mu njegov otac uzima imetak, pa mu je rekao: „Ti i tvoj imetak pripadate tvome ocu“.

Od savremenih učenjaka na ovom stavu je šejh Ibn Usejmin. On kaže (Medžmu'u fetava ve resail, 25/211): „Hedije koje se poklone novorođenčetu čim se rodi su vlasništvo oca, a majka nema pravo starateljstva (skrbništva) ako postoji otac. Prema tome, njoj nije dozvoljeno da ih upotrebljava bez dozvole muža (oca djeteta), svejedno bilo dijete žensko ili muško pravo na imetak ima otac a ne majka“.

Drugo mišljenje: imaju pravo i otac i majka podjednako.

Prenosi se da je Džabir ibn Abdullah, radijallahu anhumu, rekao: “Dozvoljeno je ocu i majci da uzimaju iz imetka njihovog djeteta bez njegove dozvole, a sinu i kćerki nije dozvoljeno da uzimaju iz imetka rditelja bez njihove dozvole”. Ovu predaju bilježi Ibn Hazm u knjizi El-Muhalla (6/385) i ocjenjuje je vjerodostojnom.

Slično se prenosi od 'Ata' ibn ebi Rebbaha i Zuhrija.

Od savremenih učenjaka na tom stavu je šejh Salih Fevzan. On kaže (El-Munteka, 4/60): „Ovaj propis (prava uzimanja iz imetka djeteta) važi za oca oko čega nema sumnje, također je to pravo majke, jer je ona poput oca po ispravnom stavu. Dozvoljeno joj je da uzima iz imetka svoga djeteta ono u čemu ima koristi i čime ispunjava svoju potrebu pod uslovom da se time ne nanosi šteta djetetu ili da ono ima potrebe za njim“.

NOVAC KOJI SE DAJE NOVOROĐENČETU „NA ČELO“, kome pripada, mužu ili ženi?

Autor Zijad Ljakić

Odabrano mišljenje je drugi stav učenjaka, tj. da oba roditelja podjednako imaju pravo na imetak njihove djece, u ovom slučaju poklona novorođenčetu, jer su oba roditelja razlog postojanja djeteta te su na istom stepenu.

Najbolje bi bilo da se roditelji dogovore šta će raditi sa tim novcem, u šta će ga potrošiti ili kako podijeliti. U protivnom, svako od njih ima pravo na svoju polovinu.

Ve billahi tevfik.